

Spis treści

OD AUTORA	9
WSTĘP	11
1. Nazwy bursztynu	13
2. Zakres przestrzenny i chronologiczny pracy	14
3. Historia badań nad użytkowaniem bursztynu w kulturze mykańskiej	15
ROZDZIAŁ 1. Bursztyn: geologia i początki znaczenia kulturowego	21
1. Zarys głównych informacji geologicznych	21
1.1. Bursztyn wśród innych żywic kopalnych	21
1.2. Pierwotne i wtórne złoża bursztynu w Europie	22
1.2.1. Złoża trzeciorzędowe	23
1.2.2. Wtórne pokłady czwartorzędowe	23
2. Najstarsze etapy adaptacji bursztynu przez człowieka	25
2.1. Pradziejowe centra wydobycia bursztynu	25
2.2. Uwagi na temat technologii obróbki bursztynu	27
2.3. Zarys symboliki bursztynu w pradziejowej Europie	28
2.4. Dynamika rozprzestrzeniania się bursztynu w Europie	29
2.4.1. Główne centra wydobycze	30
2.4.2. Rola kultury amfor kulistych	36
2.4.3. Puchary Dzwonowate	41
2.4.4. Kultura unietycka	44
2.4.4.1. Stylistyka północnunietycka	44
2.4.4.2. Stylistyka południowounietycka	45
2.4.4.3. Porównanie obu stylistyk unietyckich	47
2.4.5. Kultura Otomani-Füzesabony	47
2.4.6. Kultura mogiłowa	51
2.4.7. Wyspy Brytyjskie	51
2.4.8. Podsumowanie	56

ROZDZIAŁ II. Kultura mykeńska – ogólna charakterystyka	57
1. Chronologia kultury mykeńskiej	57
1.1. Chronologia względna	57
1.2. Chronologia bezwzględna	58
1.3. Perodyzacja esencjalna	61
2. Geneza kultury mykeńskiej i jej okres wczesny (ŚH IIIA PH II)	62
3. Okres klasyczny – cytadelowy (PH IIIA PH IIIB)	66
4. Okres późny (PH IIIC)	68
5. Ogólna charakterystyka kultury mykeńskiej	69
 ROZDZIAŁ III. Analiza typologiczno-porównawcza i funkcjonalna	75
1. Analiza typologiczno-porównawcza	75
1.1. Szuwice	76
1.2. Wytwoły	76
1.2.1. Paciorki	77
1.2.2. Rozdzielniki	92
1.2.3. Zawieszki	94
1.2.4. Dyski	95
1.2.5. Lince	95
2. Analiza funkcjonalna	97
3. Naturalne odmiany bursztynu w kulturze mykeńskiej	100
 ROZDZIAŁ IV. Analiza przestrzenna i chronologiczna	103
1. Analiza przestrzenna	103
1.1. Rozprzestrzenienie znalezisk bursztynu	103
1.2. Kreta a ląd stały	105
2. Analiza chronologiczna	108
2.1. Problemy z datowaniem znalezisk	110
2.2. Zmiany ilości bursztynu w obiegu	112
2.3. Okres grobów szybowych	114
2.3.1. Informacje ogólne	115
2.3.2. Dyskusja na temat rozdzielników	116
2.4. Okres klasyczny (cytadelowy)	123
2.5. Okres późny	124
3. Podsumowanie	126
 ROZDZIAŁ V. Analiza kontekstualna	129
1. Uwagi wprowadzające	129
2. Zjawisko reutilizacji	130
3. Znaleziska grobowe	131

4. Znajdźiska usadowe i wutywne	136
4.1. Znajdźiska usadowe	136
4.2. Znajdźiska wutywne	149
5. Kwesłia przetwórstwa bursztynu w strefie egejskiej	151
6. Podsunowanie	153
ROZDZIAŁ VI. Bursztyn – surowice Mykeńczyków	155
1. Przekazy starożytnych Greków na temat bursztynu	155
2. Drogi i dynamika napływu bursztynu do świata mykeńskiego	156
2.1. Zařys dziejów badań nad „szlakami bursztynowymi”	157
2.2. „Szlaki bursztynowe”: przegląd aktualnych możliwości interpretacyjnych	158
3. Bursztyn w kulturze mykeńskiej: użytkowanie, depozycja i procesy postdepozycyjne	162
4. Znaczenie bursztynu w kulturze mykeńskiej	164
ZAKOŃCZENIE	173
ANEKS	
Bursztyn w kręgu grobów szyłowych A. Porównanie wersji z głównych źródeł	175
Uwagi wstępne do katalogu	177
Katalog znajdźisk bursztynu w kulturze mykeńskiej	179
Konkordancja numerów porządkowych oraz numerów kodowych	241
BIBLIOGRAFIA	245
TABLICE	265
LIST OF PLATES	272
LIST OF FIGURES	273
LIST OF TABLES	276
AMBER IN MYCENAEAN CULTURE (Summary)	277